

Sag C-455/21**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

23. juli 2021

Forelæggende ret:

Tribunalul Olt (Rumænien)

Afgørelse af:

27. maj 2021

Appellant og sagsøger:

OZ

Indstævnt og sagsøgt:

Lyonesse Europe AG

Hovedsagens genstand

Appel iværksat af appellanten/sagsøgeren OZ, der er en fysisk person, ved Tribunalul Olt (appeldomstolen i Olt, Rumænien) til prøvelse af den civile dom, hvormed Judecătoria Slatina (retten i første instans i Slatina, Rumænien) forkastede hans påstand om, at en række kontraktvilkår i aftalen indgået med indstævnte/sagsøgte Lyonesse Europe AG skulle erklæres urimelige.

Genstand og retsgrundlag for anmodningen om præjudiciel afgørelse

I henhold til artikel 267 TEUF anmodes om en fortolkning af artikel 2, litra b), i direktiv 93/13/EØF.

Præjudicielle spørgsmål

- 1) Skal artikel 2, litra b), i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler fortolkes således, at en fysisk person, der er mekanisk ingeniør specialiseret i hydrauliske og pneumatiske

maskiner (og som ikke erhvervmæssigt udøver handelsvirksomhed og navnlig ikke køber varer og tjenesteydelser med henblik på videresalg og/eller formidling), og som med et kommercielt selskab (en erhvervsdrivende) har indgået en standardkontrakt, i kraft af hvilken denne fysiske person har ret til at deltage i den af det nævnte selskab oprettede indkøbsforening i form af Lyoness-ordningen (en ordning, hvor medlemmerne stilles i udsigt at opnå indtjening i form af cashback på køb, provisioner og andre kampagnemæssige fordele), at købe varer og tjenesteydelser hos de erhvervsdrivende, der har et aftaleforhold med det nævnte selskab (betegnet som Lyoness-loyalitetspartnere), og at udføre formidling af andre personer inden for Lyoness-ordningen (de såkaldte potentielle loyalitetskunder), med henblik på en effektiv forbrugerbeskyttelse kan anses for »forbruger« i denne bestemmelses forstand, til trods for det kontraktvilkår, ifølge hvilket aftaleforholdet mellem Lyoness og kunden udelukkende er omfattet af schweizisk ret uafhængigt af, hvor kunden har sit sædvanlige opholdssted?

- 2) Skal artikel 2, litra b), i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler fortolkes således, at en person, der har indgået en aftale med dobbelt formål med en erhvervsdrivende, dvs. når aftalen er indgået til formål, der falder delvist inden for og delvist uden for denne fysiske persons kommercielle, økonomiske eller erhvervmæssige virksomhed, og når denne fysiske persons kommercielle, økonomiske eller erhvervmæssige formål ikke har en afgørende betydning for aftalen som helhed, kan anses for »forbruger« i denne bestemmelses forstand?
- 3) Såfremt det foregående spørgsmål besvares bekræftende, hvilke hovedkriterier skal da anvendes for at fastlægge, om denne fysiske persons kommercielle, økonomiske eller erhvervmæssige formål har en afgørende betydning for aftalen som helhed eller ej?

Anførte EU-retlige forskrifter

Traktaten om Republikken Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse af Den Europæiske Union.

Artikel 2 TEU og 19, stk. 1, TEU.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I), artikel 3 og 6.

Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler, artikel 1-3 (herefter »direktivet«).

Anførte nationale forskrifter

Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori (lov nr. 193/2000 om urimelige kontraktvilkår i aftaler indgået mellem erhvervsdrivende og forbrugere), som gennemfører direktivet: artikel 1, 2 og 4-7, især artikel 2, stk. 1, hvor »forbruger« defineres som enhver fysisk person eller sammenslutning af fysiske personer, der i forbindelse med en af denne lov omfattet aftale ikke handler som led i sin handels-, industri-, produktions- eller håndværksvirksomhed eller sit erhverv.

Legea nr. 296/2004 privind Codul consumului (lov nr. 296/2004 om forbrugerloven): artikel 1, 3 og 75-81, især punkt 13 i bilaget, hvor »forbruger« defineres på samme måde som i lov nr. 193/2000.

Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (lov nr. 134/2010 om den civile retspleje): artikel 205, der bl.a. fastsætter, at sagsøgte i svarskriftet kan fremsætte processuelle indsigelser; artikel 237, ifølge hvilken dommeren før realitetsbehandlingen skal tage stilling til de indsigelser, som er fremsat af parterne eller rejst af egen drift; artikel 251 og 255, som fastsætter henholdsvis, at der ikke er pligt til at godtgøre det, som dommeren af egen drift skal opnå kendskab til, og at dommeren kan beslutte, at det ikke er nødvendigt at godtgøre alment kendte og ubestridte omstændigheder; samt artikel 466, 476, 479 og 480 om regulering af appelsagen, der indebærer en ny realitetsbehandling af søgsmålets retlige og faktiske omstændigheder.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Den 9. december 2020 forkastede Judecătoria Slatina (retten i første instans i Slatina) den af sagsøgeren, OZ, anlagte sag mod sagsøgte Lyoness Europe AG, hvori denne nedlagde påstand om, at en række kontraktvilkår i de almindelige forretningsbetingelser og bilagene hertil i medfør af lov nr. 193/2000 skulle erklæres urimelige, med den begrundelse, at sagsøgte skulle sagsøges ved retten på det sted, hvor myWorld Retail Services SRL (tidligere SC Lyoness România SRL) har hjemsted.
- 2 Den nævnte ret lagde til grund, at ifølge de almindelige forretningsbetingelser udgør sagsøgte og selskabets partnere en international indkøbsforening, hvori deltagerne gives mulighed for, gennem køb i fællesskab og på gunstigere betingelser, at opnå indtjening i form af cashback på køb, provisioner og andre fordele. Køb af varer eller tjenesteydelser finder sted direkte hos de erhvervsdrivende, der er kontraktmæssigt knyttet til sagsøgte.
- 3 Således har loyalitetskunden ret til at deltage i den af sagsøgte oprettede indkøbsforening og gives mulighed for at opnå gunstige købsbetingelser i form af cashback, provisioner og andre prisnedsættelser, som ydes af loyalitetspartnerne gennem sagsøgte, idet sagsøgtes tjenesteydelser i praksis begrænser sig til

formidling og i en vis grad opgørelse af tjenesteydelser leveret af de enkelte loyalitetspartnere samt bestilling af Lyoness-værdikuponer for køb af varer og tjenesteydelser hos loyalitetspartnere.

- 4 Eftersom konstateringen af, at et kontraktvilkår er urimeligt, bl.a. kræver, at klageren kvalificeres som forbruger, og efter en gennemgang af de almindelige forretningsbetingelser af 2009 fandt den nævnte ret, at den omtvistede aftale ikke var indgået mellem en forbruger og en erhvervsdrivende, fordi parterne indbyrdes tilbød hinanden provisioner, prisnedsættelser og andre fordele i kraft af indkøbsforeningen. Aftalen kunne derfor ikke efterprøves i lyset af lov nr. 193/2000, fordi sagsøgeren ikke opfyldte betingelserne for at kunne kvalificeres som forbruger.
- 5 Judecătoria Slatina (retten i første instans i Slatina) fastslog endvidere, at der ikke forelå beviser for, at selskabet myWorld Retail Services SRL er knyttet til sagsøgte, at det er en forgrening af sagsøgte, eller at det angivne hjemsted svarer til hjemstedet for en forgrening af sagsøgte, hvorfor retten fastslog, at søgsmålet skulle anlægges ved retten i Schweiz på det sted, hvor sagsøgte har hjemsted.
- 6 OZ har iværksat appel til prøvelse af dommen afsagt af Judecătoria Slatina (retten i første instans i Slatina) ved Tribunalul Olt (appeldomstolen i Olt), som er den forelæggende ret.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 7 Først har OZ udførligt redegjort for sine argumenter om, at indstævnte/sagsøgte ganske vist er et selskab med hjemsted i Schweiz, men blev forskriftsmæssigt sagsøgt ved retten i Rumænien på det sted, hvor myWorld Retail Services SRL har hjemsted, fordi det sidstnævnte selskab, tidligere Lyoness România, er indstævntes/sagsøgtes repræsentant i Rumænien.
- 8 Hvad angår anvendeligheden af lov nr. 193/2000 har OZ gjort gældende, at den aftale, som han indgik med indstævnte/sagsøgte, er en aftale indgået mellem en forbruger og en erhvervsdrivende, og at aftalen indeholder flere kontraktvilkår, som til trods for kravene om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser til skade for ham.
- 9 Hvad angår sin egenskab af forbruger inden for rammerne af den omtvistede aftale har OZ gjort gældende, at retten i første instans i den appellerede civile dom forkastede hans søgsmål uden på nogen måde at prøve eller at vurdere de i stævningen fremsatte argumenter i denne forbindelse, hvilket udgør en tilsidesættelse af hans ret til en retfærdig rettergang.
- 10 Således fastslog retten i første instans fejlagtigt, at »ved den ovennævnte aftale tilbyder parterne gensidigt provisioner, prisnedsættelser og andre økonomiske fordele i kraft af en indkøbsforening«, og at OZ af denne grund ikke kvalificeres som forbruger.

- 11 Ifølge OZ findes der – som det også fremgår af stk. 2 i præamblen til den omtvistede aftale – en eneste indkøbsforening i henhold til denne aftale, og medlemmerne af denne forening er udelukkende kommercielle selskaber, nærmere bestemt LyoNESS Europe AG og partnerselskaberne, der i aftalen udtrykkeligt betegnes som erhvervsdrivende og benævnes »loyalitetspartnere«.
- 12 Endvidere udelukker den omtvistede aftale deltagelsen i den i aftalen definerede indkøbsforening, fordi aftaleparterne – som det også fremgår af aftalens artikel 2 – er LyoNESS Europe AG og loyalitetskunden, der – som det også fremgår af artikel 1.1 – er den person, som udelukkende har ret til at deltage i den af LyoNESS oprettede indkøbsforening i den forstand, at vedkommende køber varer og tjenesteydelser hos loyalitetspartnerne.
- 13 OZ har anført, at kundens underskrift er påkrævet på både side 10 i aftalen og på tilmeldingsformularen, og at loyalitetskunden – som det også fremgår af den omtvistede aftales artikel 2.2 og 2.3 – i henhold til aftalen kan være både en fysisk person over 14 år og en juridisk person. OZ har gjort gældende, at han som kunde på baggrund af disse kontraktvilkår indgik aftalen i egenskab af simpel fysisk person, som blev identificeret ved vedkommendes fornavn, efternavn, personnummer og bopæl, hvilke er identifikationsoplysninger for en simpel fysisk person og ikke en juridisk person.
- 14 Ifølge OZ angiver ingen kontraktvilkår i aftalen, at han og LyoNESS Europe AG indbyrdes tilbød hinanden provisioner, prisnedsættelser og andre økonomiske fordele, og retten i første instans var ikke i stand til konkret at angive de provisioner, prisnedsættelser og andre økonomiske fordele, som han angiveligt ydede indstævnte/sagsøgte.
- 15 Endvidere kunne han i egenskab af fysisk person heller ikke tilbyde indstævnte/sagsøgte nogen provision, prisnedsættelse eller anden økonomisk fordel, fordi han slet ikke handlede som led i sin handels-, industri-, produktions- eller håndværksvirksomhed eller sit erhverv som omhandlet i lov nr. 193/2002, idet denne virksomhed under alle omstændigheder ikke kan udøves uden forudgående opnåelse af tilladelse eller de lovbestemte vurderinger og licenser, og uden tilmelding eller registrering i virksomhedsregisteret.
- 16 OZ har tilføjet, at han hverken før indgåelse af den omtvistede aftale eller under gennemførelsen heraf udøvede økonomisk virksomhed i egenskab af erhvervsdrivende som omhandlet i direktivet eller lov nr. 193/2000, og heller ikke erhvervsmæssigt udførte formidlingsaktiviteter af den art, som er genstand for den omtvistede aftale.
- 17 OZ har begæret, at den forelæggende ret anmoder Domstolen om en præjudiciel afgørelse.
- 18 Indstævnte/sagsøgte, LyoNESS Europe AG, som repræsenteres i Rumænien af myWorld Retail Services SRL (tidligere SC LyoNESS România SRL), har nedlagt påstand om frifindelse.

- 19 myWorld Retail Services SRL har først og fremmest gjort gældende, at selskabet, til trods for at det udfører markedsførings- og reklameaktiviteter på vegne af indstævnte/sagsøgte, ikke udgør en forgrening heraf, fordi myWorld Retail Services SRL reelt er et selskab med begrænset ansvar med hjemsted i Rumænien, er selvstændigt, har egen formue og ejes af selskaberne myWorld International Limited og myWorld Holdings Limited, der begge er stiftet efter britisk ret og har hjemsted i London.
- 20 Selskabet kontrolleres på ingen måde af indstævnte/sagsøgte og har ingen som helst form for specialfuldmagt med beføjelse til at repræsentere indstævnte/sagsøgte i retssager.
- 21 Vedrørende realiteten har myWorld Retail Services SRL gjort gældende, at OZ ikke kan kvalificeres som forbruger.
- 22 Forholdet mellem Lyoness Europe AG og medlemmerne af Lyoness-loyalitetsordningen, herunder appellanten/sagsøgeren, er nemlig et kommercielt forretningsforhold.
- 23 I henhold til Lyoness-ordningens funktionsprincip udøver appellanten/sagsøgeren sin økonomiske virksomhed selvstændigt og systematisk ved at kombinere sine selskabsmæssige og økonomiske resurser, idet han er beskæftiget med handelsvirksomhed for at opnå udbytter gennem passiv indkomst.
- 24 Tilmeldingen til Lyoness-loyalitetsordningen er gratis, og medlemmets efterfølgende virke inden for ordningen er ikke betinget af betaling af noget beløb. Aftaleforholdet mellem medlemmerne af Lyoness-ordningen og indstævnte/sagsøgte medfører således ingen omkostning, idet det ikke er muligt at opgøre noget eventuelt tab for et medlem. De beløb, som medlemmerne indsætter, repræsenterer forskud på deres fremtidige køb, og medlemmerne har kun pligt til at anvende dem via loyalitetsprogrammet, dvs. at gennemføre deres køb hos Lyoness-loyalitetspartnerne. Forskud på køb repræsenterer ikke modværdien (prisen) af varer eller tjenesteydelser leveret af Lyoness.
- 25 Medlemmerne køber varer og tjenesteydelser direkte hos Lyoness Europe AG's loyalitetsspartnere, således at det juridiske forhold direkte etableres mellem disse loyalitetsspartnere og medlemmerne af Lyoness-ordningen.
- 26 Den af Lyoness-loyalitetsordningen udøvede virksomhed indebærer ikke, at indstævnte/sagsøgte fremstiller, importerer eller markedsfører varer for medlemmerne af Lyoness-ordningen. Lyoness-loyalitetsordningen skaber sammen med sine medlemmer en forening af købere med det formål at opnå gensidige fordele. Appellanten/sagsøgeren nød godt af fordele ved at være medlem af Lyoness-loyalitetsordningen, bestående af cashback af sine køb, udvidede medlemsfordele for køb gennemført af alle anbefalede medlemmer – venskabsbonus – og fordele knyttet til status som partner.

- 27 I forbindelse med indgåelse af aftalerne handlede appellant/sagsøgeren som led i udøvelse af en virksomhed, som genererer supplerende og passive indtægter, og ikke alene for at opnå simple rabatter.
- 28 myWorld Retail Services SRL har gjort gældende, at i henhold til aftalen »opnår enhver kunde fordelene »penge ved hvert eneste køb«, og enhver person med interesse i denne økonomiske virksomhed tilbydes muligheden for, ved aktiv markedsføring i form af anbefalinger, at generere en supplerende indkomst og udvikle denne aktivitet, indtil det bliver en erhvervsmæssig hovedaktivitet«, og endvidere at »[...] kunden selvstændigt skal sørge for at inkludere opnåede indtægter og provisioner i sit beskatningsgrundlag, at foretage den påkrævede betaling af socialsikringsbidrag og personligt inden for den fastsatte frist at fremvise øvrig dokumentation; i den forbindelse indgiver kunden, inden for den fastsatte frist, angivelse 201 »angivelse af udenlandske indtægter, kode 14.13.01.13/7« til de kompetente skattemyndigheder«.
- 29 Endvidere er den omstændighed, at medlemmerne af Lyoness-ordningen har egenskab af erhvervsdrivende, allerede blevet fastslået ved endelig dom afsagt af Curtea de Apel București (appeldomstolen i Bukarest, Rumænien) i 2014, hvori der blev truffet afgørelse i et søgsmål anlagt af et medlem af Lyoness-ordningen. I samme retning afgjorde Tribunalul București (retten i første instans i Bukarest, Rumænien) en anden tvist i 2016.
- 30 For så vidt angår anmodningen om præjudiciel afgørelse har myWorld Retail Services SRL gjort gældende, at det ikke er nødvendigt at forelægge sagen for Domstolen, principalt fordi indstævnte/sagsøgte er et schweizisk selskab, og subsidiært fordi denne anmodning faktisk sigter mod at opnå en afgørelse om sagens realitet.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 31 Den forelæggende ret har anført, at det for at fastslå, om et kontraktvilkår er urimeligt eller ej, er nødvendigt bl.a. at undersøge, om appellant/sagsøgeren kvalificeres som forbruger.
- 32 Den forelæggende ret har tilføjet, at direktivet ikke præciserer de aftaler, det finder anvendelse på, men definerer dem gennem en henvisning til karakteren af de kontraherende parter – om de handler inden for rammerne af deres erhvervsmæssige aktiviteter eller ej – fordi den ved direktivet indførte beskyttelsesordning hviler på – som det i øvrigt fremgår af dom af 30. maj 2013, Asbeek Brusse og de Man Garabito (C-488/11, EU:C:2013:341) – den idé, at forbrugeren befinder sig i en svagere stilling end den erhvervsdrivende såvel hvad angår forhandlingsstyrke som informationsniveau, og at forbrugeren som følge heraf tiltræder betingelser, som på forhånd er udarbejdet af den erhvervsdrivende, uden at han kan øve nogen indflydelse på disses indhold.

- 33 Inden for rammerne af den foreliggende appelsag skal Tribunalul Olt (appeldomstolen i Olt) foretage en analyse i to trin, dvs. efterprøve, om appellanten/sagsøgeren kvalificeres som forbruger, og herefter afgøre, hvilken lovgivning der finder anvendelse: enten den schweiziske lovgivning eller den rumænske lovgivning om gennemførelse af direktiv 93/13/EØF. Først derefter kan retten på grundlag af Domstolens besvarelse vurdere indholdet af de påståede urimelige kontraktvilkår.
- 34 Den forelæggende ret finder, at OZ kvalificeres som forbruger til trods for, at han drager fordel af prisnedsættelser fra en række erhvervsdrivende, som er kontraktmæssigt knyttet til indstævnte/sagsøgte. Det relevante forhold er, om han er aftalepart i en aftale, hvori han handler som led i sin handels-, industri-, produktions- eller håndværksvirksomhed eller sit erhverv.
- 35 Desuden kan det også undersøges, om det kontraktvilkår, ifølge hvilket aftalen er omfattet af den schweiziske lovgivning, eventuelt er urimeligt.